

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht no. 2 - 1959.

(Tijdvak 1-2-'59 t/m 28-2-'59)

I N H O U D

I. <u>Communisme Internationaal.</u>	blz. 1 - 8
Het XXIste buitengewone congres van de CPSU (27 januari t/m 5 februari 1959); Chroestsjow aan de top.....	1 - 4
De opbouw van het communisme; theoretische uiteenzettingen van de Sowjet-Russische eerste partijsecretaris.....	4 - 5
Buitenlands-politieke aspecten van het jongste congres der CPSU.....	6 - 8
Het Kremlin en de wereldcommunistische beweging.....	8 - 9
II. <u>Activiteiten van de CPN en haar hulporganisaties.</u>	10 - 29
De verkiezingscampagne van de CPN.....	10 - 11
Royement Jan Hoogcarspel.....	11
De Bruggroep en het geval	12 - 14
Wijziging CPN-districtsbesturen.....	14 - 15
Verkiezingsactie Bruggroep; het orgaan "De Brug" ver- schijnt voortaan tweemaal in plaats van eenkeer per maand.....	17 - 18
Vredesbeweging; de petitie tegen raketbases in Neder- land in een nieuw stadium gekomen.....	20 - 21
"Verenigd Verzet" wil de vereniging verjongen om de strijd tegen het "fascisme" tot een goed einde te bren- gen.....	22 - 23
Jeugdbeweging; landelijk cultureel concours en spor- tief toernooi met Pasen in Amsterdam georganiseerd door het ANJV.....	24 - 25
Vakbeweging; uitzending van Nederlandse arbeiders naar Oost-Duitsland.....	27 - 29

III. <u>Overige groeperingen.</u>	30 - 31
De Pacifistisch Socialistische Partij en haar positie- bepalen in de verkiezingsstrijd.....	30 - 31
IV. <u>Vreemdelingen.</u>	32 - 35
Vreemdelingen uit landen achter het "IJzeren Gordijn".	32
De Hongaarse Vertegenwoordiging in Nederland.....	33
Het Hongaarse vluchtelingenprobleem.....	33 - 35

Agenda.

Overzicht stakingen februari 1959.

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Het XXIste CPSU-congres.

Op het jongste, buitengewone congres van de CPSU, van 27 januari tot en met 5 februari in Moskou gehouden, is dusdanig uitbundige lof aan N.S. Chroestsjow toegezwaard, dat diens eigen stellingname tegen de persoonsverheerlijking op het XXste congres van februari 1956 er door dreigt te verbleken. Bovenal zijn het genie van Lenin en de talenten van zijn trouwe navolger Chroestsjow thans geëerd. Stalin kwam nauwelijks meer ter sprake. Slechts Chroestsjow zelf memoreerde terloops diens leiding van het centraal partijcomité in het verleden.

De eerste partijsecretaris besprak het zevenjarenplan 1959-1965 in een herhaaldelijk door bijval onderbroken rede van ruim zes uur, die doorspekt was met Lenin-citaten.

Vele sprekers na hem huldigden op dit tiendaagse congres zijn werk en dat van Lenin in één adem. Kennelijk heeft de nu 65 jaar oude Chroestsjow in de luttele jaren sedert Stalin's dood een unieke positie veroverd. Reeds gevierd als man van de daad, is hij op dit congres nu ook breeduit naar voren getreden als de "grote marxistische theoreticus" van de hedendaagse Sowjetwereld. Juist dertig jaren geleden had de toen 50-jarige Stalin ook aanspraak gemaakt op de reputatie opvolger van Marx, Engels en Lenin te zijn.

Het lijkt een ironie van de historie, dat juist Chroestsjow, eens een gewillig helper van Stalin, de top kon bereiken door zich na diens dood op te werpen als aanvoerder in de strijd tegen de terroristische uitwassen van het Stalinregime.

Het op 5 februari beeindigde buitengewone congres - ongeveer een jaar eerder belegd dan het statutair voorgeschreven normale partijcongres - had een strikt afgebakende taak: de behandeling van het zevenjarenplan. Op dit "buitengewone" congres is dus geen verslag uitgebracht over de partij-activiteiten in de sedert februari 1956 verstreken periode. Evenmin is derhalve een nieuw centraal comité gekozen, zoals wel op het XXste congres was geschied. Hiertoe zal eerst worden overgegaan op het in 1961 te houden XXIIste partijcongres.

Men besteedde nu speciale aandacht aan twee hoofdthema's:

1. de binnenlandse aspecten, t.w. de ingrijpende veranderingen op het terrein van de landbouw, de industrie, het onderwijs en de wetgeving, benevens de interne partijverhoudingen, het bekende conflict met de anti-partijgroep, waarin ditmaal ook en werden betrokken;
2. de buitenlandse politieke aspecten alsmede de relaties van de CPSU tot de andere communistische partijen.

Binnenlandse aspecten
en interne partijverhoudingen.

Ruim een week voor de aanvang van het buitengewone partijcongres maakte Moskou economische gegevens over de Sowjet-Unie in 1958 bekend. Blijkens die opgave zou de gehele industriële productie van de USSR met tien procent zijn gestegen. De woningbouw nam aanzienlijk toe. Het nationale inkomen vermeerderde, mede door een goede oogst, met negen procent. Kennelijk moest deze recordoogst van 1958 van totaal 138 miljoen ton - waarvan 73 miljoen ton tarwe - in bedoelde publicatie nog eens extra de aandacht vestigen op het onder Malenkow bereikte dieptepunt in 1953 (81 miljoen ton). Voor 1956 en 1957 bedroeg de opbrengst resp. 127 en 104 miljoen ton.

De op initiatief van Chroestsjow doorgevoerde ingrijpende veranderingen waren niet, zoals hem door de oppositie was voorspeld, op een mislukking uitgelopen. Integendeel kon de eerste partijsecretaris de leden van de anti-partijgroep juist nu wijzen op de goede resultaten. Chroestsjow liet dan ook niet na zijn eigen successen te plaatsen tegenover het ook in het verleden ernstige falen van zijn tegenstanders. Onder meer werden de "vergrijpen" van Malenkow en anderen - het samenspannen en het zich verzetten tegen de partijleiding en haar nieuwe koers - doelbewust gekoppeld aan het leed en de ontberingen, die de bevolking in de voorafgaande jaren had ondervonden. Alleen de anti-partijgroep is daarvoor opnieuw verantwoordelijk gesteld.

Na de dood van Stalin hadden de nieuwe machthebbers de zogenaamde collectieve leiding in ere hersteld. Inmiddels heeft de praktijk echter uitgewezen, dat het - zeker na het uitrangeren van de anti-partijgroep - Chroestsjow is, die de sleutelpositie in de

Sowjet-Unie inneemt.

De interne verhoudingen moeten echter wel minder verstard liggen dan in de dagen van Stalin. Daarop wijst o.m. het ingevoerde element van de vrij snelle openbaarmaking van bepaalde, in strikt besloten kring gehouden partijdiscussies, welke publicaties vroeger achterwege bleven. Onlangs trad deze "openbaarheidsfactor" wel treffend aan het licht toen de notulen van de belangrijke zitting van 15 december 1958 van het centraal comité der CPSU zijn bekend gemaakt.

Men is echter verder gegaan. Zo gaf het Kremlin voor het eerst sedert 1924, het sterfjaar van Lenin, aan niet-communistische persvertegenwoordigers - o.a. uit het Westen - verlof tot het bijwonen van het XXIste partijcongres. De belangrijke, daar gehouden redevoeringen en discussies zijn merendeels uitvoerig gepubliceerd.

In de communistische partij zelf had men voorheen reeds maatregelen getroffen om het optreden en de beslissingen van de CPSU te populariseren. De kaders verbreedden ze in fabrieken, werkplaatsen en kantoren. Ook ditmaal had men in de diverse Sowjet-republieken volgens voorschrift partijconferenties en andere bijeenkomsten belegd ter grondige voorbereiding van het Moskouse buitengewone partijcongres.

Deze uitgebreide voorlichting heeft op dit moment tevens een tactische bijbedoeling, t.w. het verder in het nauw drijven van de anti-partijgroep en haar aanhang. Enkele congres-gedelegeerden beschuldigden de vroegere partijpresidiumleden, de economische experts (nu al enige tijd Sowjet-ambassadeur in de DDR) en (tegenwoordig fabrieksdirecteur te Syzran aan de Wolga in het district Koeibyshev). Volgens hen gaan beiden evenmin vrijuit t.a.v. de vergrijpen der anti-partijgroep.

Op het jongste congres oefenden en zelfkritiek en erkenden, dat zij destijds op bepaalde punten de partijleiding de voet hadden dwarsgezet zonder zich nochtans nauw te verbinden met de anti-partijgroep. Zij zeiden hun gedragingen van weleer te betreuren.

, die in juli 1957 uit het partijpresidium werd verwijderd en , die toen tot candidaatlid van het presidium was gedegradeerd, verloren destijds tevens hun ministeriële portefeuilles.

Hun zelfkritiek bevestigt thans de mededeling dzz. in M.O. 7/8 - 1957 gedaan, dat zij zich wel tegen de politiek van Chroestsjow hadden gekeerd maar geen deel hadden genomen aan de fractievorming door de anti-partijgroep.

De bekentenissen van deze figuren hebben ook nu nog geen afdoende opheldering gebracht ten aanzien van de vraag, waarom in juli 1957 zoveel strenger is gestraft dan

deelt met oud-premier Malenkow het lot van de verbanning naar een der verafgelegen industriegebieden der Sowjet-Unie.

Markant is in dit kader zeker de felle aanval, die ten congresse speciaal tegen opende, wiens zelfkritiek hij onvoldoende en wiens houding hij "negatief" oordeelde. Plaatsvervangend premier is naar men aanneemt een vertrouwd naaste medewerker van Chroestsjow. Hij staat als opvolger van en aan het hoofd van het economisch planbureau der USSR.

De politieke draagwijdte van 's geprononceerde kritiek is nog niet geheel te overzien. is, evenals

en Boelganin, nog steeds lid van het centraal comité. Gedrieën ondervonden zij - Boelganin wat eerder, nl. tijdens de c.c.-zitting van 15 december 1958 -, dat hun zelfkritiek gewogen en te licht is bevonden. Daaruit kunnen nadere degradaties voortvloeien, doch het is geenszins onmogelijk, dat met de tegen hen gerichte manoeuvre alsnog wordt getracht de "hoofdschuldigen" (Malenkow, , e.a.) verder onder druk te zetten en zodoende alsnog te laten capituleren. Bij het welslagen van zo'n opzet zou Chroestsjow's positie nog meer worden versterkt, aangezien zijn voornaamste, reeds verslagen tegenstanders dan persoonlijk aan hun definitieve nederlaag bijdragen. Overigens schuilt er in de jongste aanvallen wellicht een algemene waarschuwing aan De opbouw van het communisme. toekomstige opposanten.

Chroestsjow, de grote stuwende en leidende kracht op het congres, zag zich in belangwekkende onderdelen - bijv. het herhalen van "concrete" beschuldigingen aan het adres van Malenkow c.s. - bijgestaan door prominenten als , , Soeslow, en Gromyko. Waar de eerste partijsecretaris zich thans "gematigd" toonde, kwamen figuren van de tweede garnituur

met eisen en nauwelijks verholen dreigementen, zoals het voorstel om de leden der anti-partijgroep alsnog persoonlijk voor het congres ter verantwoording te roepen.

Chroestsjow heeft zich in zijn congresrede, voor wat de binnenlandse aspecten betreft, mede verdiept in de toekomstige ontwikkeling van de Sowjet-Unie. Het aanvaarden van het desbetreffende zevenjarenplan 1959-1965 betekent, naar Chroestsjow reeds aan het slot van zijn rede van 15 december jl. voor het centraal comité had opgemerkt, het binnentreden van de USSR in een nieuwe periode van haar ontwikkeling, "het tijdvak van de zich ontplooiende opbouw van de communistische maatschappij".

Zijn rapport aan het congres (30.000 woorden) bevat vooral in het tweede gedeelte interessante uitspraken. Het gaat daarbij onder meer om de opbouw van het communisme in de Sowjet-Unie. De komst daarvan is, zo zeide hij, niet per "kalenderdatum" vastgelegd. Het ogenblik zal niet aanbreken waarop wij één deur zullen sluiten met de opmerking: "de opbouw van het socialisme is voltooid" en dan een andere deur openen, zeggend: "wij hebben het communisme bereikt". Er is een voortgaande beweging van het socialisme naar het communisme. Het tempo zal z.i. traag noch overhaast zijn.

De fundamentele taak van de Sowjet-Unie is heden ten dage, volgens hem, een materieel-technische basis voor een communistische maatschappij te leggen. De voor het communisme noodzakelijke overvloed is nog niet beschikbaar. Zelfs de communistische maatschappij, zo gaf Chroestsjow te verstaan, zal geen kinderlijk "luilekkerland" worden.

Wanneer wij, aldus Chroestsjow, de economische wedijver met de Verenigde Staten gewonnen hebben, zal pas het beginstadium van de communistische opbouw voltooid zijn. De communistische moraal zal het leven van alle werkers moeten doordringen en het grote erfgoed van het gehele volk behoren te worden.

De Sowjet-Unie zal voorrang aan de zware industrie blijven verlenen, de arbeidsproductiviteit moeten opvoeren, de organisatie der productie verbeteren en op alle wetenschappelijke, industriële, economische en culturele gebieden naar verbetering hebben te streven, o.m. door een alomvattend mechaniseren en het automatiseren van het productie-proces.

Buitenlandse aspecten van het congres.

Chroestsjow noemde het zevenjarenplan 1959-1965 een nieuwe manifestatie van het leninistische vredelievende beleid der Sowjet-Unie. Momenteel kan z.i. met nog meer klem van redenen dan op het XXste partijcongres als juist worden aangenomen, dat oorlog geenszins onvermijdelijk is. Zelfs vóór de volledige overwinning van het socialisme op aarde is het, volgens Chroestsjow, stellig mogelijk een wereldoorlog uit te bannen. Er blijven echter acute gevaren, die hij in het bijzonder in de Federale Bondsrepubliek belichaamd ziet. Het Duitse militarisme dwingt de vredelievende landen, en in de eerste plaats West-Duitsland's naburen, noodzakelijke maatregelen te treffen.

Vervolgens zich tot de Arabische wereld richtend, bestreed Chroestsjow, dat het communisme het nationalisme de voet zou dwarszetten (dit in antwoord op kritiek van de niet met name genoemde president Nasser). Het is, aldus spreker, algemeen bekend, dat de communisten, ook in Israël, het Zionisme bestrijden.

De strategische wereldsituatie is radicaal veranderd nu Sowjetwetenschap en -technologie voor de mensheid de weg naar de kosmos hebben geopend. Nu het voordeel van de technische bekwaamheden op het terrein van de raketbewapening aan de kant van Sowjet-Rusland ligt, stelde Chroestsjow opnieuw aan de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk voor alle kernwapenen-proeven, fabricage en voorraden - uit te bannen. De Sowjet-regering was bereid een accoord hierover zelfs morgen te ondertekenen. (Opm. daz.: In feite blijft de Sowjet-leiding tegen voorstellen van het Westen inzake internationale controle e.d. nog steeds scherp gekant.)

Het bezoek van   aan de Verenigde Staten had aangetoond dat "de meerderheid van de Amerikanen" niet langer in anti-Sowjetpropaganda gelooft, die de burgerlijke reactionaire pers daar blijft voeren, aldus Chroestsjow.

De internationale arbeidersbeweging.

Volgens Chroestsjow's rapport bestaan er heden ten dage in 85 landen communistische partijen. In hun gelederen verenigen zij 33 miljoen mensen, wat "een enorme overwinning van het marxisme-leninisme" betekent.

De communistische beweging kan z.i. niet worden onderdrukt omdat zij is voortgekomen uit de klassenstrijd van het proletariaat. In de kapitalistische landen hebben nochtans vele communistische partijen met grote moeilijkheden te kampen. Zij zullen echter sterker en meer gehard uit de huidige worsteling te voorschijn treden.

Ironisch sprak Chroestsjow verder over de "vrije" wereld, volgens hem een fabel. Daarin garanderen de kapitalisten de werkers "vrijdom van arbeid" (dus werkloosheid). De vrijheid voor de plattelandsbevolking bestaat alleen daarin, dat zij door bankroet van haar bezit wordt "bevrijd". De imperialisten gaan, volgens de partijsecretaris, onder de leuze "vrijheid, gelijkheid en broederschap" meer en meer tot openlijke dictatuur over. In het brein van miljoenen mensen wordt het begrip "fascisme" gemeenlijk verbonden aan de namen van Hitler en Mussolini. De mogelijkheid dient niet te worden uitgesloten, dat het fascisme in andere vorm gestalte krijgt. Tegen het fascisme kunnen en moeten de breedste lagen van de bevolking - alle democratische, waarlijk nationale krachten - worden verenigd.

In dit verband achtte Chroestsjow het van betekenis, dat de communistische partijen het dogmatisme en de "sectarische bekrompenheid" overwinnen, die de mobilisatie van de massa's voor de strijd tegen fascisme en reactie in de weg staan. In zijn rede nam de bestrijding van het "moderne revisionisme" overigens de belangrijkste plaats in.

De Moskouse verklaring der communistische en arbeiderspartijen van november 1957 was, volgens Chroestsjow, volledig door de feiten bevestigd. De revisionisten waren niet in staat ook maar één enkele "broederpartij" van het marxistisch-leninistische pad te doen afdwalen. Zij werden slechts gevolgd door erbarmelijke groepjes opportunisten en lieden die onder het vuur van de klassevijand in paniek waren geraakt. "Dit schuim, dat de zuivere bron van de communistische beweging had verontreinigd, kwam gedurende de strijd boven drijven en werd weggeslingerd".

De internationale communistische beweging heeft de voornaamste stellingen van het revisionisme over de veranderingen in de aard van het kapitalisme, over de ontwikkeling van het kapitalistische systeem zonder crises, over de vreedzame overgang van kapitalisme naar socialisme enz. weerlegd.

De essentie van het verschil in opvattingen tussen de Joegoslavische en de marxistisch-leninistische leiders is hierin gelegen, dat eerstgenoemden de noodzaak van het proletarisch internationalisme ontkennen en het kamp van de arbeidersklasse hebben verlaten.

Chroestsjow verzekerde, na tal van verdere beschuldigingen aan het adres van Belgrado, dat de Sowjet-Unie de vriendschappelijkste gevoelens jegens de Joegoslavische broedervolken en de Joegoslavische communisten uit de partisanenstrijd koestert. In een aantal buitenlands-politieke kwesties spreken wij een gemeenschappelijke taal. Wij zullen voortgaan de handel met Zuidslavië op basis van wederkerig profijt uit te breiden en gemeenschappelijk tegen het imperialisme en voor de vrede te strijden. Wat de partijlijn aangaat hangt alles van de Joegoslavische leiders zelf af, zo voegde Chroestsjow er aan toe.

Slechts langs de weg die de Oktoberrevolutie heeft gebaand, langs het pad, door Lenin aangegeven, zijn de volksdemocratische landen vooruit gekomen en hebben zij tevens opvallende successen behaald. De Joegoslaven hebben met hun zogenaamde eigen weg naar het socialisme het minst bereikt, beweerde Chroestsjow.

Moskou en de zusterpartijen.

Chroestsjow beschuldigde de ideologen van het imperialisme en de revisionisten, die hun argumenten overnemen, ervan valse beweringen te verspreiden over de afhankelijkheid der communistische en arbeiderspartijen van Moskou. De Joegoslavische revisionisten trachten tevergeefs te bewijzen dat onze partij naar de hegemonie over andere partijen streeft, dat de CPSU zich in zaken van andere landen mengt en andere communistische partijen aan zich tracht te onderwerpen. Uitdrukkelijk ontkende hij dat de CPSU een overheersende rol in enige andere partij speelt.

De CPSU had in veertig moeilijke jaren een machtige staat opgebouwd, die een bolwerk van alle socialistische landen en van de communistische beweging over de gehele wereld is geworden.

Chroestsjow zeide de zusterpartijen dankbaar te zijn, dat zij deze "historische rol" van de Sowjet-Unie en de CPSU erkennen. Zwijgend over de vele kanalen - o.a. financiële - waar langs het Kremlin haar greep op zusterpartijen ter dege kan verstevigen,

maakte de eerste partijsecretaris der CPSU zich wel erg vlot van deze kwestie af.

Wie wil, zo betoogde hij, bijvoorbeeld geloven dat de Italiaanse partij met haar twee miljoen leden, bijna een halfmiljoen in de Franse partij verenigde communisten, de anderhalfmiljoen leden omvattende Indonesische en de bijna 300.000 leden tellende Indiase communistische partijen door Moskou uit de grond zijn gestampt en dat de leden van deze partijen buitenlandse agenten zijn?

De CPSU is, aldus Chroestsjow, de eerste ploeg op weg naar de hoogste toppen van het communisme. Op mars daarheen zullen wij ons door niets laten afhouden van het verheven doel.

* * *

Het buitengewone congres heeft geen opzienbarende verrassingen gebracht. Principiele wijzigingen in de buitenlandse politiek van de USSR kunnen uit de congresbesluiten niet worden afgeleid.

Zeventig zusterpartijen, waaronder de machtige Chinese, hadden aan de uitnodiging om delegaties te zenden gevolg gegeven. De Liga van Joegoslavische Communisten werd niet geïnviteerd; evenmin werd Zuidslavië, zo het zulks al zou hebben verlangd, in staat gesteld een "waarnemer" te zenden.

De Joegoslavische partijpers protesteerde tegen Chroestsjow's discriminerende uitlatingen en leverde scherpe kritische commentaren. De Russische partijsecretaris reageerde daar in zijn slotrede zeer in het kort op met het betuigen van zijn gevoel van medeleven met de Zuidslaven, die "de politiek van hun leiders moeten betalen" met een lagere levensstandaard.

De CPN was door en Jaap Wolff, beide leden van het partijbestuur, vertegenwoordigd. Wolff sprak het congres in het Russisch toe, hetgeen hem een extra applausje bezorgde.

* * *

HOOFDSTUK II - ACTIVITEITEN VAN DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES.

De CPN

Verkiezingscampagne.

Eind januari, begin februari verschenen de drie aangekondigde verkiezingsbrochures. In de eerste - 61 pagina's groot, uitgekomen onder de naam "In het belang van het volk" - zijn vier redevoeringen opgenomen, gehouden door Paul de Groot in 1957 en 1958 in de Tweede Kamer. Hij hield deze toespraken naar aanleiding van de regeringsnota over de bestedingsbeperking (februari 1957), in verband met de begroting van Buitenlandse Zaken (februari 1958), over de industrialisatie-nota (juli 1958) en bij gelegenheid van de regeringsverklaring van het kabinet Beel (23 december 1958). De omslag van de brochure is versierd met een recente foto van de algemeen partijsecretaris.

"Beproefd in de strijd" is de titel waaronder de biografie van Paul de Groot, omvang 22 pagina's, als tweede brochure is gepubliceerd. De beschrijving van De Groot's rol in de oorlogsjaren beslaat, evenals die van zijn optreden na de bevrijding, slechts 3 bladzijden. Het geheel is één verheerlijking van de lijstaanvoerder van de CPN.

Voor zijn onderduiken en het zich gedurende die tijd afzijdig houden wordt de verklaring gegeven, dat de toenmalige illegale partijleiding zich als voornaamste doel had gesteld om De Groot buiten de leiding te houden en weigerde contact met hem op te nemen.

In het kader van de huidige pogingen der CPN tot infiltratie van het NVV wordt in het hoofdstuk "Samen met de bedrijfsarbeiders in de strijd" stilgestaan bij de rol die De Groot in enkele vooroorlogse stakingen speelde. Onder meer wordt er in beweerd, dat hij de leiding had over de "Rode Vakverenigings Oppositie", onder welke benaming de communisten rond de dertiger jaren in het NVV optraden.

De derde brochure - 19 pagina's -, waarvoor de titel "Om hun toekomst" is gekozen, behandelt de binnenlandse politieke situatie. Uit het slot van de verhandeling spreekt het besef

van onvermogen van Paul de Groot c.s. om in Nederland op eigen kracht een machtspositie te veroveren. De communisten stellen dit afhankelijk van de ontwikkeling van het politieke wereldgebeuren. In de brochure wordt geponeerd dat men niet zo kortzichtig mag zijn om de vooruitzichten van het vestigen van een "links" bewind alleen aan de binnenlandse toestanden af te meten. "Die binnenlandse toestanden worden in hoge mate beïnvloed door de internationale krachtsverhoudingen..... Het voorbeeld van de socialistische successen zal zijn invloed doen gelden..... De vooruitzichten - van de CPN - berusten op de levenskracht van de marxistisch-leninistische ideeën, die steeds verder onder de volkeren doordringen en de uiteindelijke overwinning van het communisme verzekeren".

Ook de twee door het partijbestuur toegezegde landelijke "manifesten" zijn inmiddels verschenen. In het ene worden onder meer de "eisen" van de partij omschreven; het andere is geheel gericht tegen de "operatie splinter", "de lijst van slopers", waarmee de verkiezingsactie van de Bruggroep smadelijk wordt aangeduid.

De activiteit van de plaatselijke afdelingen komt verder tot uiting in de uitgifte van meer buurt- en bedrijfskranten en van op eigen initiatief opgestelde verkiezingspamfletten. De tournee met de film "Der Teufelskreis" verloopt voor de CPN niet onbevredigend. Voor deze Oostduitse film, die in de meeste gevallen in een bioscooptheater vertoond wordt, blijkt veel belangstelling te bestaan. In vele plaatsen werd de film voor uitverkochte zalen gedraaid, zodat de spreker van de avond een uitgebreid - hoewel niet steeds aandachtig - gehoor vond.

Jan Hoogcarspel geroyeerd.

Het lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland en oud lid van de Tweede Kamer Jan Hoogcarspel, die aanstonds na zijn deelnemen aan de landelijke conferentie van de Bruggroep als partijlid geschorst werd, is inmiddels geroyeerd. Naar verluidt heeft de felheid van de aanval op Hoogcarspel in "De Waarheid" van 14 januari - in het vorige MO gememoreerd - de weerzin gewekt van een aantal partijleden. Deze hebben hun afkeuring van deze tactiek voor het partijbestuur niet verborgen gehouden.

Het geval-----

In het Amsterdamse partijdistrict ontstond onlangs enige opschudding door het toetreden tot de Bruggroep van een figuur, die in het conflict tussen De Groot en de oppositiegroep een rol op de achtergrond heeft gespeeld. Omstreeks de jaarwisseling 1957 - 1958 leek het er op dat er tussen Paul de Groot en de toen als eersten rebellerende Bertus Brandsen en Frits Reuter nog een verzoening mogelijk was. Begin februari 1958 bleek de conflictsituatie aanzienlijk verscherpt te zijn en werd Frits Reuter als partijbestuurder en Bertus Brandsen als partijlid geschorst. Laatstgenoemde had zijn partijbestuurslidmaatschap reeds eind 1957 neergelegd.

Volgens de toen gedane mededeling van het partijbestuur was het voornaamste motief voor deze schorsingen een schriftelijke verklaring van een partijfunctionaris - degene die zich onlangs van de partij afkeerde en tot de Bruggroep toetrad - over een vertrouwelijk onderhoud tussen hem en Frits Reuter. Bij dit gesprek zou Reuter gezegd hebben, dat hij en Brandsen van plan waren de partij stuk te maken.

Thans is openbaar geworden dat de bedoelde partijfunctionaris identiek is aan _____, tot voor kort secretaris van de Amsterdamse Jordaan-afdeling. In een 27 januari 1959 gedateerde brief aan het partijbestuur bedankte _____ onder het aanvoeren van een groot aantal grieven voor het lidmaatschap van de CPN. Als een van zijn grieven voerde _____ aan, dat hij in strijd met een aan hem gedane toezegging niet als gedelegeerde voor het 19e partijcongres was aangewezen. Hij had op dit congres een aantal bezwaren tegen de partijpolitiek naar voren willen brengen.

Verder beweerde hij dat de belastende verklaring tegen Brandsen en Reuter hem door De Groot en Verhey was afgedwongen. Harry Verhey had de verklaring op schrift gesteld en _____ had deze slechts behoeven te ondertekenen.

In "De Waarheid" van 6 februari werd de bewering van _____ in een artikel "Nieuws uit de onderwereld" krankzinnig genoemd. Verwonderd werd daarin gevraagd onder wát voor dwang _____ had gestaan. Immers de dwang van "broodroof en chantage" pleegt de

CPN niet toe te passen. Neijts had zich thans als lid van de "politieke onderwereld" doen kennen en "De Waarheid" voorspelde, dat men hem vandaag of morgen wel als Wagenaars kroongetuige zou zien optreden.

Deze voorspelling werd reeds op 15 februari bewaarheid. In het Brug-nummer van die dag werd de brief van in extenso opgenomen onder de kop "Een moedige beslissing in een kwalijke zaak".

In een commentaar stelde de redactie van "De Brug" o.m. vast, dat het partijbestuur door De Groot en Verhey bedrogen was toen het in februari 1958 besloot Reuter als partijbestuurder en Brandesen als partijlid te schorsen. Immers, niet maar Harry Verhey had de verklaring geschreven op grond waarvan dit besluit werd genomen.

Terugkomend op het geval constateerde de redactie van "De Brug" in nummer 11 (februari 1959), dat in de CPN dezelfde middelen tot vernietiging van tegenstanders worden toegepast als in de onderwereld der gangsters, nl. laster, leugen, bedrog en verdachtmaking. Zo werd bijvoorbeeld bij het roeyement van de arts B. Polak (thans Eerste Kamerlid voor de CPN) in 1953 geschreven dat deze een duistere figuur was, die zich bezig hield met achterbaks gewroet in de partij en wiens optreden voortvloeide uit de nauwe relaties die hij met de agenten van Amerika en tegenstanders van de partij onderhield. Dit, aldus "De Brug", is een bekend geluid. Toen waren het Amerikaanse, kort geleden Engelse agenten. De brochure "De CPN in de oorlog" staat vol dergelijke suggesties, aldus "De Brug". Ook het stukje over Jan Hoogcarspel in "De Waarheid" van 14 januari zat vol soortgelijke insinuaties en verdachtmakingen.

Met hun "onderwereld-moraal" halen de tegenwoordige leiders van de CPN de "hoogheid van het communisme" naar beneden, aldus de conclusie van De Brug-redactie.

Het geval toont aan hoe merkwaardig de verhoudingen in de communistische wereld soms liggen. Immers de Bruggroep accepteert in de persoon van een figuur die in het partijconflict in feite een aanbrengersrol speelde. Waarschijnlijk doet men dit omdat de topfiguren van de Bruggroep, die zelf nog groten-

deels in de communistische denktrant leven, het niet al te zeer euvel duiden dat hij het op een bepaald moment in het conflict zijn "partijplicht" achtte de partijleiding in te lichten omtrent wat hem in een vertrouwelijk onderhoud ter kennis was gekomen.

Wijziging districtsbesturen.

Enige weken geleden kwam een drastische wijziging tot stand in de samenstelling van de dagelijkse leiding van het CPN-district Amsterdam. De partij heeft namelijk, na de afwikkeling van de zaak van de rebellerende "rechts-opportunisten", thans maatregelen getroffen tegen enige Amsterdamse kaderleden, die onlangs van "linkse afwijkingen" werden beschuldigd. Siep Geugjes en Chris Bischof, beiden beschuldigd van sectarisme, werden uit hun functies in de dagelijkse leiding van het district Amsterdam gezet. Geugjes, die stadsredacteur van "De Waarheid" is geworden, verdween geheel uit het dagelijks bestuur en werd vervangen door , Bischof daarentegen maakt daarvan nog wel deel uit, maar is op een lager plan gekomen. Zijn functie van organisatie-secretaris wordt thans vervuld door , aan wie hij is toegevoegd.

Bovendien werden enige bedrijfsarbeiders in het dagelijks bestuur van het district opgenomen.

Dit laatste is geschied conform de richtlijnen, die Paul de Groot op het 19e CPN-congres (dec. 1958) gaf. Hij bracht toen namelijk de noodzaak naar voren de districtsleidingen op korte termijn te versterken, omdat de uitvoering van het bedrijfswerk te veel op sectarische en gebrekkige wijze plaats vond.

De "degradatie" van Geugjes en Bischof werd in de niet-communistische pers aangekondigd als het begin van nieuwe zuiveringen in de CPN.

Siep Geugjes reageerde hierop in een artikel, afgedrukt in "De Waarheid" van 12 februari. Daarin beschuldigde hij "Het Parool" en "De Volkskrant" ervan de pen weer eens diep "in het anti-communistische slijk" te hebben gedoopt. Hij verweet deze bladen met hun speculaties over nieuwe moeilijkheden in de partij de kiezers te willen bewegen niet op de CPN te stemmen. Verhalen over "royement" en "zuivering" noemde hij van A tot Z uit de BVD-duim van "Het Parool" en "De Volkskrant" gezogen.

Het artikel besloot met een opwekking aan de kiezers hun stem op 12 maart uit te brengen op no. 1 van lijst 8.

Naast Amsterdam kregen ook de districten Den Haag, Utrecht en Rotterdam enige bedrijfsarbeiders aan hun dagelijkse leidingen toegevoegd om de binding tussen het districtsbestuur en de bedrijfsgroepen te versterken.

, die als lid van het dagelijks bestuur van de CPN een landelijke taak heeft gekregen - namelijk toezicht houden op verschillende districten - is in het Rotterdamse district als politiek secretaris vervangen door . Hij blijft daar evenwel lid van de dagelijkse leiding.

Herdenking februari-staking.

Op 25 februari vond te Amsterdam de jaarlijkse communistische herdenking van de februari-staking plaats. Waarschijnlijk onder invloed van de verkiezingscampagne heeft de CPN dit jaar weinig aandacht besteed aan de propaganda voor deelname aan deze demonstratie. Ook ditmaal was het aantal deelnemers weer lager dan in het voorgaande jaar. Ten hoogste 2.000 personen defileerden langs het monument "De Dokwerker" aan de voet waarvan kransen en bloemen werden neergelegd.

Ongeveer in het midden van de stoet liep een twintigtal aanhangers van de Bruggroep met aan het hoofd Gerben Wagenaar en Henk Gortzak. Ook zij legden bloemen bij het monument. Gelaten incasseerden zij een aantal schampere opmerkingen van andere deelnemers aan het defilé.

Voor het overige verliep alles rustig. Het partijbestuur van de CPN had met het oog op de mogelijke aanwezigheid van aanhangers van "De Brug" opdracht gegeven er voor te zorgen dat het defilé waardig zou verlopen. De leiding over het geheel was wederom in handen van . Het secretariaat van het communistische herdenkingscomité berustte dit jaar bij de weduwe

Alleen CPN-leden zijn "communisten".

De CPN is er zeer verontwaardigd over, dat de aanhangers van de Bruggroep zich "communisten" blijven noemen. Deze verontwaardiging gaat evenwel over in woede, wanneer de niet communis-

tische pers Wagenaar c.s. daarin volgt en de stelling inneemt, dat het politieke leven thans te maken heeft met twee "communistische" groeperingen.

Het verkondigen van een dergelijk standpunt wordt door de CPN-leiding aangemerkt als een bewuste poging van de reactie om verwarring te zaaien onder de aanhang van de partij.

Dit kwam o.a. tot uiting in een brief van Paul de Groot aan de redactie van het weekblad "De Groene Amsterdammer". Deze redactie heeft diverse lijststaanvoerdere - onder wie De Groot en ook Wagenaar - gevraagd hen met het oog op de komende verkiezingen te mogen interviewen.

De Groot verklaarde niet bereid te zijn daaraan mee te doen. Als reden daarvoor voerde hij in zijn door "De Groene" afgedrukte brief aan "tot zijn verwondering" gelezen te hebben, dat ook G. Wagenaar geïnterviewd zou worden. Hieruit concludeerde hij, dat het de redactie er blijkbaar om te doen was de "fictie", als zouden er twee communistische groeperingen aan de verkiezingen deelnemen, te steunen. Dit, aldus De Groot, "is één der meest gore methoden van het anti-communisme".

De betrokken redacteur van "De Groene Amsterdammer" merkte in verband met de weigering van De Groot op dat deze in zijn brief "wel iets had laten merken van wat zijn mentaliteit, zijn houding, zijn denktrant is".

Nieuwe abonnees voor "De Waarheid".

Volgens "De Waarheid" van 25 februari zouden de werkers van de partij erin geslaagd zijn de duizend nieuwe abonnees in te schrijven waar de leiding van de CPN in een speciale oproep van november vorig jaar om gevraagd had. Van dit resultaat werd ditmaal op bescheiden wijze mededeling gedaan in de actierubriek "De Partij doet 't", welk nieuwe rubriekje sinds korte tijd verzorgd wordt door De Waarheid-redacteur

"De werfkundige medewerker" Harry Kleuver, die dit voorheen deed, is vermoedelijk met het oog op de verkiezingen vrijgemaakt voor ander werk.

De afgelopen maanden viel er onder de leden niet veel animo te bespeuren om nieuwe abonnees te gaan winnen. In het zicht van de verkiezingen viel er echter enige verbetering te constateren.

Een aanbod van "Neues Deutschland", het officiële dagblad van de SED, de Oostduitse zusterpartij, stelde de CPN-leiding in staat de werfactie wat aantrekkelijker te maken. De veertig persactivisten, die bij de werfactie de beste resultaten behalen, zullen namelijk op kosten van "Neues Deutschland" enige vacantedagen in de DDR mogen doorbrengen.

Naast de berichten over nieuw gewonnen abonnees maakte "De Waarheid" melding van een grotere colportage-omzet. Het ligt voor de hand dat ook hier de verkiezingsactie stimulerend heeft gewerkt.

Bij deze "gunstige" berichten vermeldt de partij wijzeijk de verliezen aan abonnees niet.

Gezien de oplagecijfers van "De Waarheid" kan het netto-resultaat echter niet bijster groot zijn en blijft het aantal abonnees vermoedelijk gelijk of loopt het zelfs nog iets achteruit.

De Bruggroep.

Verkiezingsactie.

Op de landelijke conferentie van 10 en 11 januari van de Bruggroep werd besloten waar mogelijk over te gaan tot het oprichten van plaatselijke comité's, die zich behalve met de leiding over het "Strijdfonds voor Vrede en Socialisme" ook zullen belasten met het voeren van de verkiezingscampagne.

Op de laatste dag der candidaatsstelling - 28 januari - bestond een dergelijk comité nog slechts in enkele kieskringen. Het inmiddels gevormde en te Amsterdam zetelende "landelijk uitvoerend comité" zag zich daardoor gedwongen het verzamelen van handtekeningen en het indienen van de kandidatenlijst in verschillende stemdistricten zelf ter hand te nemen.

Met uitzondering van 's-Hertogenbosch, Tilburg en Middelburg - waar de Bruggroep bij voorbaat van het indienen van een kandidatenlijst had afgezien - is men er in alle kieskringen in geslaagd het benodigde aantal handtekeningen onder de kandidatenlijst te verkrijgen.

Het ter tafel brengen van de vereiste waarborgsommen - op de landelijke conferentie nog aangevoeld als een der grootste moeilijkheden bij het uitkomen met een eigen lijst - heeft de Bruggroep ten slotte niet veel hoofdbrekens gekost.

Het orgaan "De Brug".

In plaats van éénmaal verschijnt "De Brug" van 15 februari af twee keer per maand in iets verminderde omvang doch met een grotere oplage - 6000 in plaats van 3000. De aanval op Paul de Groot zal voortaan niet meer het hoofdthema vormen doch men wil de inhoud van het blad meer richten op het ontwikkelen en propageren van een zelfstandige politiek. Voor het ogenblik staat het orgaan vanzelfsprekend in het teken van de verkiezingen.

CPN-actie tegen kandidatenlijsten van Bruggroep.

Het ligt voor de hand, dat de CPN veel belangstelling had voor de namen van hen, die de kandidatenlijsten der Bruggroep hebben ondertekend. In tenminste één geval hebben CPN-ers van de gelegenheid dat die lijsten gedurende een voorgeschreven tijd voor het publiek ter inzage moeten liggen, gebruik gemaakt de namen der ondertekenaars van de lijst Wagenaar te noteren. Naar mag worden aangenomen is dat ook elders, maar dan onopvallend gebeurd.

Zowel te Assen als in Leiden zijn diverse ondertekenaars van de Brug-lijst waarschijnlijk van CPN-zijde bewerkt met het doel hen te bewegen een verklaring af te leggen, dat zij tengevolge van misleiding hun handtekening hadden geplaatst. In Assen zwichtten dertien en in Leiden vijf personen voor deze aandrang en verzochten hun handtekening als niet geplaatst te beschouwen. Kennelijk heeft de CPN-leiding gehoopt dat de autoriteiten hierin aanleiding zouden vinden de betrokken kandidatenlijsten ongeldig te verklaren.

Deze actie heeft evenwel geen ander resultaat opgeleverd, dan wat stof voor de dagblad-journalistiek.

"De Waarheid" van 31 januari gewaagde in verband hiermede van "vals spel van Bruggroep in Drente".

Buitenlandse reizen.

Jaap Wolff en vertrokken op 23 januari 1959 per vliegtuig van Schiphol naar Moskou. Op 10 februari d.a.v. keerden zij weer in Nederland terug. Namens de CPN waren zij aanwezig op het XXIste buitengewone congres van de CPSU.

Wolff sprak zijn begroetingsrede uit in de Russische taal. Zijn bijdrage over de Nederlandse politieke verhoudingen in het algemeen en de strijd tegen het revisionisme in het bijzonder bevatte geen nieuwe gezichtspunten.

Na terugkeer van de beide delegatieleden verscheen ingevolge een besluit van het dagelijks bestuur der CPN "De Waarheid" met een speciale editie, geheel gewijd aan het Moskouse congres. Het partijdagblad van 21-2-1959 meldde, dat deze extra editie was verschenen in de bijzonder grote oplage van 700.000 exemplaren.

De CPN beoogde door intensieve en zorgvuldige verspreiding, zowel huis aan huis als in de bedrijven, deze extra uitgave mede dienstbaar te maken aan een gunstig verkiezingsresultaat.

* * *

MANTELORGANISATIES

Vredesbeweging.

In juli 1958 overhandigde het comité "Petitie tegen raketbases in ons land" een lijst van 35.000 handtekeningen aan de regering om kracht bij te zetten aan zijn verlangen geen raketbases in Nederland toe te laten. In februari 1959 - aan de vooravond van de debatten over de begroting van Oorlog en Marine - werden daaraan nog eens 30.000 handtekeningen toegevoegd.

Het heeft kennelijk nogal wat moeite gekost deze bij elkaar te krijgen. Verschillende leden van de Nederlandse Vredesraad waren begin vorig jaar zeer optimistisch gestemd over het waarschijnlijke resultaat van de campagne, doch gaandeweg werden hun verwachtingen minder groot. Het bleek immers al spoedig, dat deze actie geen overweldigend succes zou worden, omdat de goodwill van de Sowjet-Unie onder het Nederlandse volk alsmede de slagvaardigheid van de Nederlandse vredesbeweging zelf aanmerkelijk verminderd waren.

Toen de minister van defensie op 12 februari jl. in de vergadering van de Tweede Kamer de verklaring aflegde, dat Nederland op militaire gronden niet in aanmerking komt voor het vestigen van bases voor raketten met een middelbare actieradius, beschouwde "De Waarheid" dit niettemin als een succes van de "massale protestbeweging".

Deze zelfoverschatting vloeit mede voort uit het feit, dat de communisten hun propagandistische acties gaarne vereenzelvigen met "de wil van het volk".

Intussen stelt de verklaring van de minister van oorlog de communistische vredesbeweging voor een nieuw probleem. Het heeft thans natuurlijk weinig zin de petitie tegen raketbases in Nederland voort te zetten. Het is echter geenszins onmogelijk dat de NVR voorlopig toch nog op dit thema moet blijven voortborduren in verband met de vestiging van raketbases elders in West-Europa. "Natuurlijk mogen wij de raketbases niet vergeten" schreef Marcus Bakker in "De Waarheid" van 14 februari: "Na deze regering komen er andere en niemand garandeert, dat de volgende regering ook afwijzend zal staan tegenover de raketbases".

Inmiddels zal men echter ook omzien naar andere agitatiepunten. Eén daarvan is ongetwijfeld de kwestie Duitsland.

Op 21 februari begon in Moskou een zitting van het Bureau van de Wereldvrede Raad. Op de agenda stond o.m. "de samenwerking van alle vredeskrachten in de wereld, die beëindiging van de koude oorlog wensen" ("De Waarheid", 21-2-1959).

Aan deze zitting hebben deelgenomen vertegenwoordigers van het Wereld Vakverbond, de Internationale Democratische Vrouwen Federatie, de Wereld Federatie van Democratische Jeugd, de Afro-Aziatische Volksraad voor Solidariteit, de Japanse Raad tegen A-en H-bommen (alle communistische mantelorganisaties) en het Secretariaat van de Conferentie van Afrikaanse volkeren.

Een zo uitgebreide bijeenkomst is zelfs voor de vergaderingsbeluste communistische organisatoren iets bijzonders. Kennelijk is de conferentie belegd ter "ere" van MacMillan's bezoek aan Moskou. De vergadering moet dienen als bewijs, dat "de volkeren" de Sowjet-Russische eisen op internationaal politiek niveau ten volle ondersteunen. Zij is tevens een middel om morele druk uit te oefenen op de Britse regeringsdelegatie. Dit kan mede blijken uit de boodschap, die de Wereldvrede Raad enkele uren na MacMillan's aankomst in Moskou aan de premiers van Engeland en de USSR heeft gericht. De WVR deelt daarin mede de verwachting te koesteren, dat het onderhoud van de regeringshoofden zal leiden tot vermindering van de internationale spanning, beëindiging van de koude oorlog en het versterken van de vrede.

Over Duitsland - een belangrijke aanleiding tot het Britse bezoek aan de USSR - werd nog niet gerept. Het ligt voor de hand dat de Wereldvrede Raad dit punt niet aanroerde, omdat men nog niet wist of Chroestsjow terzake bereid was tot concessies en zo ja, tot welke.

Vraaggesprek met Chroestsjow.

De leden van het Bureau hebben pas na het einde van de zittingen, op 26 februari, een onderhoud gehad met de Sowjet-Russische premier. Deze zeide het probleem van een vredesverdrag met Duitsland het meest urgent te achten. Ten aanzien van de kwestie Berlijn verklaarde hij, dat de Sowjet-Unie bij de oplossing daarvan geen geweld wenst te gebruiken.

Sprekende over de ontwapening in Europa verklaarde Chroestsjow, dat volgens sommigen in West-Europa de Sowjet-

troepen Polen, Tsjechoslowakije en Oost-Duitsland zouden moeten verlaten, de westelijke daarentegen alleen West-Duitsland. "Ons land wil zelfs geen overleg plegen onder dergelijke voor ons nadelige voorwaarden", aldus de Sowjet-premier.

Verrassend was daarbij een nadere, corrigerende opmerking van Chroestsjow, dat er trouwens geen Sowjet-troepen in Tsjechoslowakije zijn en slechts heel weinig in Polen. (l'Humanité, 27-2-1959).

Op een persconferentie verklaarden de leiders van de Wereldvredeeraad, dat zij een grote campagne wilden lanceren voor een topconferentie, in samenwerking met alle andere vredelievende krachten.

Het Bureau heeft twee documenten gepubliceerd: een resolutie over de stopzetting van atoomproeven en een verklaring over de beëindiging van de koude oorlog door het beleggen van een conferentie der grote mogendheden.

Financiën.

Om toekomstige acties te financieren heeft de vredesbeweging veel geld nodig. Reeds in december 1958 riep het Uitvoerend Comité van de Wereldvredeeraad de nationale organisaties op geld te storten op zijn rekening bij de Enkeldabank in Stockholm, in verband met de viering van het tienjarig bestaan van de internationale vredesbeweging (8-13 mei a.s. in Stockholm).

De Nederlandse Vredeeraad wees er later zijn leden in een schrijven van voorzitter op, dat de uitgaven en inkomsten van "Vrede" elkaar op het ogenblik ongeveer in evenwicht houden, doch dat in de huidige situatie niet gedacht kon worden aan de aflossing van een oude schuld van circa f 1.000.--.

De aangeschrevenen werd verzocht deel te nemen aan een renteloze lening van f 50.- per persoon om zodoende geld te krijgen voor komende acties tegen oorlogsgevaar en voor een vreedzame samenleving.

Verenigd Verzet en de jongeren.

Het congres van de vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945", dat op 7 en 8 februari 1959 had moeten plaatsvinden, is uitgesteld tot 18 en 19 april. Het dagelijks bestuur van de organi-

satie heeft de afdelingen uitgenodigd ledenvergaderingen te organiseren, waarin de congresstellingen kunnen worden behandeld. Daar-in wordt bovenal de gedachte geponeerd dat vooral jonge mensen in het werk van de oud-verzetsorganisatie moeten worden betrokken.

Regelmatig worden in het verenigingsorgaan "De Stem van het Verzet" mededelingen opgenomen, waaruit moet blijken dat in West-Duitsland het anti-semitisme weer welig tiert en dat de geest van het fascisme in de Duitse Bondsrepubliek nog levend is en de laatste jaren in kracht is toegenomen.

Daarom, zo redeneert men, is het noodzakelijk dat de organisatie zich oriënteert op de huidige ontwikkeling. De taak van "Verenigd Verzet" is niet volbracht voordat het fascisme met wortel en tak is uitgeroeid. Men kan dus niet volstaan met het instandhouden van een snel verouderende organisatie doch moet zorgen dat deze jong en strijdbaar blijft.

FIR-congres.

In de "Fédération Internationale des Résistants", waarbij "Verenigd Verzet" is aangesloten, koestert men dezelfde gedachte. In het nummer van januari 1959 der FIR-uitgave "Résistance Unie" (dus ook "Verenigd Verzet") wijdt men onder de discussierubriek voor het 3e congres ruim een halve pagina aan de Nederlands-communistische opvattingen daarover. De "erfgenamen van het verzet", aldus de strekking van het betoog, strijden nu voor een betere toekomst.

De communisten blijven voortgaan met hun pogingen om het 3e congres van de FIR, dat van 20-22 maart in Wenen zal plaatsvinden, tot een brede manifestatie tegen de kapitalistische "oorlogsvoorbereiding" te maken.

De recente Sowjet-Russische voorstellen tot het sluiten van een vredesverdrag met Duitsland hebben de onverdeelde steun van de FIR. Uiteraard heeft deze internationale verzetsorganisatie bezwaar tegen de herbewapening van West-Duitsland en de uitrusting van het West-Duitse leger met atoom-wapenen.

De redactie van "Résistance Unie" acht het plan om de beide Duitse Staten de gelegenheid te geven zich uit alle militaire verbintenissen terug te trekken een goede basis voor besprekingen tussen de grote mogendheden.

Ook dit betoog van de FIR illustreert nog eens, dat een ge-neutraliseerd Duitsland een der voornaamste doelen van de Sowjet-Russische politieke activiteit in Europa is.

Jeugdbeweging.

ANJV-cultureel concours en volleybaltournooi.

Met de Paasdagen organiseert het Algemeen Nederlands Jeugdverbond een landelijk cultureel concours en volleybaltournooi in Amsterdam. Aan de sportwedstrijden zal volgens de aankondiging door een zestigtal clubs worden deelgenomen, terwijl tijdens het culturele gedeelte ruim twintig cabaret-, toneel-, muziek-, zang- of dansgroepen van het ANJV zullen optreden. Op de avond van de eerste Paasdag zal bovendien een feestavond worden gegeven waar een gevarieerd programma geboden wordt. De kosten zullen door de clubs en de afdelingen gezamenlijk worden gedragen. Daarvoor zullen de leden "solidariteitszegels" aan de man moeten brengen. Voor de overnachting in de hoofdstad zal het district Amsterdam zorg dragen. Met de organisatie van het geheel is belast , lid van het ANJV-hoofdbestuur.

Oorspronkelijk zou, zoals bekend, met Pasen de Jeugdvredesmanifestatie gehouden worden. Een onderdeel daarvan vormde het cultureel concours. Ook verschillende sportwedstrijden stonden op het programma. Nu deze manifestatie evenwel moest worden uitgesteld tot eind 1959 (zie vorig M.O.), heeft de dagelijkse leiding blijkbaar besloten een gedeelte van het overige programma alsnog te laten doorgaan.

Het houden van een dergelijk concours is overigens voor het ANJV niet nieuw. Bijna ieder jaar organiseert het verbond dit soort wedstrijden, het laatst met Kerstmis 1957. Wel besteedt men deze keer meer tijd aan de culturele groepen, blijkbaar als gevolg van de activiteit van een sinds het VIIe ANJV-congres (april 1958) bestaande culturele commissie. Vóór en op het congres werd in dit verband namelijk nog al wat kritiek uitgeoefend op het hoofdbestuur. De commissie heeft nu waarschijnlijk zelf een aantal - meest politieke - sketches geschreven. In een recente circulaire over het komende Paastournooi wordt de suggestie aan de hand gedaan eigen gemaakte toneelstukjes op te voeren.

Daarbij wordt een lijstje van onderwerpen verstrekt, waaruit eventueel een keuze kan worden gedaan. Ook hierbij is een duidelijke voorkeur voor het actuele waar te nemen met "onderwerpen" als: woningnood, diensttijd, raketbases, Amerikaanse raketten, BB, BVD, stakingsrecht etc.

Aangezien het ANJV gaarne de politiek in haar activiteiten betreft, moet het hoofdbestuur het wel als een teleurstelling hebben gevoeld de Jeugdvredesmanifestatie te moeten los maken van de komende Paaswedstrijden.

Voorbereiding VIIe Wereldjeugdfestival.

Het Nederlandse festivalcomité, (secretariaat Topaasstraat 11-II te Amsterdam t.h.v.) houdt zich voor ons land bezig met de voorbereidingen voor het VIIe Wereldjeugdfestival dit jaar in Wenen. Tot nu toe is het comité karig geweest met mededelingen over de stand van zaken. In oktober 1958 werd bekend gemaakt dat met de praktische voorbereidingen nog niet kon worden begonnen, aangezien nog niet alle voorwaarden voor deelname bekend waren. Uit het bericht viel af te leiden dat het hierbij voornamelijk om de kosten van deelneming ging. Deze waren zeer hoog, weshalve van Nederlandse zijde werd voorgesteld voor het verkrijgen van goedkoop logies in Wenen een tentenkamp in te richten. De beraadslagingen hierover moeten nogal wat voeten in de aarde hebben gehad, want pas in het februari-nummer 1959 van het ANJV-orgaan "Jeugd" zijn nadere gegevens verstrekt: de prijs voor deelname aan dit tiendaagse festival, inclusief bezoeken aan Dresden en Praag, is vastgesteld op f 325.-. Indien men op eigen gelegenheid reist of zelf voor onderdak zorgt, wordt dit op de totale prijs in mindering gebracht.

De bezoeken aan Dresden en Praag, waarvan in het bericht sprake is, doen wat buitenissig aan, aangezien beide steden ver van de rechtstreekse route Nederland-Wenen verwijderd liggen. Vermoedelijk laten de organisatoren de deelnemers via genoemde steden reizen om de kosten van de Nederlandse delegatie (en wellicht ook van andere delegaties) zo laag mogelijk te houden. De spoorwegen van de DDR en van Tsjechoslowakije kunnen in dat geval faciliteiten verlenen, waardoor het geheel aanmerkelijk goedkoper wordt dan indien rechtstreeks naar Wenen wordt gereisd. Niettemin ligt

de prijs toch nog altijd f 75.- hoger dan die voor het deelnemen aan het vorige festival (in 1957 in Moskou), hoewel het destijds afgelegde traject veel groter was.

"Anti-festival"-acties in Oostenrijk.

Het internationale voorbereidingscomité is zeer bezorgd over het optreden van de Oostenrijkse jeugdorganisaties, die sterk tegen het festival gekant zijn en dienovereenkomstig handelen. Reeds kort nadat vorig jaar besloten was dit festival in Wenen te houden, keerden deze organisaties zich daar in een verklaring tegen. Zij adviseerden hun leden zich afzijdig te houden. Men heeft het daarbij niet gelaten. Volgens een uitzending van radio Wenen (medio december) hebben de twaalf grootste jeugdorganisaties van Oostenrijk zich thans in een werkcomité "Jong Leven" verenigd. Zij besloten om óf het houden van het VIIe Wereldjeugdfestival te verhinderen óf elke wettige mogelijkheid aan te grijpen om de deelnemers inzake het communistische karakter ervan in te lichten. Het werkcomité ziet in het festival een grof misbruik van de gastvrijheid van het neutrale Oostenrijk. In het comité zijn - met uitzondering van de communisten - alle gezindten en politieke jeugdgroepen vertegenwoordigd. Eind januari heeft men overal aanplakbiljetten aangebracht waarin het standpunt van het comité wordt uiteengezet.

* * *

VAKBEWEGING

Uitzending van Nederlandse arbeiders naar Oost-Duitsland.

In enkele Nederlandse dagbladen verscheen in januari een advertentie waarin metaalbewerkeren werden gevraagd voor werkzaamheden in het buitenland. De steller van deze advertenties was een zekere , zich noemende eigenaar van een scheepsreparatiebedrijf in Rotterdam. Bij navraag bleek het hier om arbeid op scheepswerven in de Duitse Democratische Republiek te gaan.

Op 29 januari wist "De Telegraaf" te melden dat nog diezelfde maand circa honderd arbeiders naar de DDR zouden vertrekken. De "Berlijnse correspondent" van "De Waarheid" gaf daags daarop een démenti van berichten in de "burgerlijke pers" over een voorgenomen uitzending van Nederlandse werknemers naar Oost-Duitsland.

Aan de communistische voorlichting in Berlijn moet evenwel wat gehaperd hebben; feit is namelijk dat in de nacht van 1 op 2 februari circa negentig Nederlandse arbeiders in gezelschap van bovengenoemde de Nederlands-Duitse grens passeerden. Zij werden vervoerd in twee des morgens van Hamburg naar Rotterdam gereden autobussen. De arbeiders zouden - naar sommigen desgevraagd verklaarden - emplooi krijgen bij een scheepswerf te Warnemünde in de DDR en in een kamp nabij Rostock worden ondergebracht. Het lag, volgens hen, in de bedoeling te Warnemünde vijfhonderd Nederlanders in dienst te nemen.

zou hen op het hart hebben gedrukt te verklaren in West-Duitsland te gaan werken. De betrokkenen zeiden dat het hun van de kant van NVV, KAB en CNV was afgeraden op het aanbod van in te gaan. ("Het Vrije Volk" van 2 februari sprak van negentig g e r o n s e l d e arbeiders die op 1 februari naar Oost-Duitsland waren vertrokken). De EVC-1958 echter had, zo werd van de kant der vertrokken werknemers medegedeeld, de arbeidsvoorwaarden aanvaardbaar geacht.

Er bestaan geen aanwijzingen dat de EVC-1958 met de aanwerving van deze arbeiders directe bemoeienis heeft gehad. Voor zover viel na te gaan stond in rechtstreeks contact met de directie van de scheepswerf te Warnemünde. Toch zal de werving van Nederlandse arbeiders voor Oost-Duitsland de CPN en de EVC '58

niet onverschillig hebben gelaten. Met name de communistische vakcentrale zag de kans schoon zich te doen gelden tegenover de Oost-Duitse handelslegatie in Amsterdam en het bestuur van de Freie Deutsche Gewerkschaftsbund (FDGB) in Oost-Berlijn. Aan de gehele zaak zijn immers ook voor de communistische beweging in Nederland risico's verbonden. Eventueel teleurstellende ervaringen van de uitgezonden arbeiders kunnen voor haar als een boemerang werken. Men zal zich hier in communistische kring onder meer de moeilijkheden realiseren, die voor de betrokkenen of hun achtergebleven gezinnen kunnen rijzen bij ontslag, ziekte of overlijden. Indien de Nederlandse arbeiders in den vreemde niet meer onder de werking van de Nederlandse sociale wetgeving zouden vallen, behoorden die risico's stellig niet te worden onderschat.

Eind januari bleek een hoofdbestuurder van De Metaal/EVC-'58 naar Berlijn te zijn afgereisd, waar hij enige dagen heeft vertoefd. Aangenomen moet worden dat hij besprekingen heeft gevoerd met bestuurders van de FDGB; mogelijk werd ter behartiging van de belangen der betrokken arbeiders ook met de directie van de Warnemünder scheepswerf onderhandeld. Voorshands is niet gebleken of dit bezoek aan Berlijn ertoe heeft geleid dat de EVC-'58 op enigerlei wijze bij deze verbintenissen zal worden ingeschakeld.

"De Waarheid", die vóór de uitzending het plan tot aanwerving van Nederlandse arbeidskrachten had tegengesproken, trachtte een week later - op 6 februari - al propagandistische munt uit het vertrek van de bedoelde arbeiders te slaan. De directeur van het Gewestelijk Arbeids Bureau te Rotterdam zou, zoals het CPN-dagblad het wil voorstellen, hebben gezegd, dat de werkloosheid in de Nederlandse metaalnijverheid was afgenomen door de tewerkstelling in de DDR.

Ook communistische bladen in Oost-Duitsland hebben aan deze tewerkstelling aandacht besteed. Zo meldde "Neues Deutschland" op 10 februari dat 92 werkloze Nederlandse werf arbeiders en ingenieurs lonende arbeid op de grootste scheepswerf in de DDR hadden gevonden. Aan het adres van enkele Nederlandse dagbladen richtte het SED-dagblad de beschuldiging om redenen van anti-communistische propaganda de arbeiders te hebben afgeraden naar de DDR te gaan. Ook het Oost-Duitse vakverenigingsorgaan "Tribüne" spreekt van werkloze Nederlanders (92), die te Warnemünde emplooi

hebben gevonden.

Ongeveer twintig procent van de bedoelde werknemers is of was lid van een EVC-bond; slechts enkelen zijn lid van de CPN. Als beroep hebben de betrokkenen o.m. opgegeven dat van monteur, pijpfitter, bankwerker, lasser of koperslager. Ook bevinden zich onder de groep varensgezellen en hoger geschoold personeel, t.w. machinist grote vaart, bedrijfsleider en scheepsbouwer. Eén der betrokkenen vermeldde ingenieur te zijn.

Contact EVC-'58 met het buitenland.

Daartoe uitgenodigd door het Hongaarse vakverbond vertrok medio februari een delegatie EVC-'58, bestaande uit twee bedrijfsarbeiders, naar Hongarije, zulks ter vernieuwing van het contact. Voor het laatst in februari 1957 had een EVC-delegatie Hongarije bezocht. Nadien heeft nog enkele malen het plan bestaan daarheen EVC-ers af te vaardigen, o.m. voor het doorbrengen van een zomervacantie in 1958. Voor zover bekend is daarvan toen niets gekomen.

De BHBV/EVC-1958, de bond voor personeel werkzaam in de handel en bij het bank- en verzekeringswezen, ontving een invitatie voor de eerste door het WVV georganiseerde internationale conferentie van personeel werkzaam in de handel. Zij zal van 1-4 juni a.s. in Praag worden gehouden, o.m. ter oprichting van een VVI-Handel. Reeds jarenlang probeerde het WVV een dergelijke Vakverenigingsinternationale in het leven te roepen. Als "voorproefje" kwamen in oktober 1958 te Nice kantoor- en handelsbedienden, aangesloten bij de CGT (Frankrijk) en de CGIL (Italië), bijeen om aan hun gemeenschappelijke afkeer tegen de Euromarkt uiting te geven.

Secretaris van het voorbereidend comité voor de VVI-Handel is de Italiaan _____, dezelfde die in oktober 1958 tezamen met een Fransman in opdracht van het in Praag gevestigde WVV-secretariaat een onderzoek in Nederland kwam instellen naar de scheuring in de communistische vakbeweging.

* * *

HOOFDSTUK III - OVERIGE GROEPERINGEN.

De PSP en de a.s. Kamerverkiezingen.

De Pacifistisch Socialistische Partij concentreert thans al haar krachten op de propaganda voor de komende Kamerverkiezingen. In verband hiermede is dan ook het aanvankelijk voor januari of februari vastgestelde congres tot later uitgesteld.

De PSP voert de huidige campagne, zoals reeds bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten en de gemeenteraden het geval was, onder de leus "Socialisme zonder atocombom".

Het door de partij uitgegeven verkiezingsmanifest bevat zowel pacifistische als socialistische desiderata. Onder de eerste dienen te worden genoemd: Nationale ontwapening, uittreding uit de NAVO, afschaffing van de militaire dienstplicht en van de Bescherming Bevolking. Onder de tweede categorie vallen eisen als herstel van het stakingsrecht en van de democratie in de vakbonden, het ernst maken met de socialistische eisen van socialisatie en medezeggenschap.

Het manifest als zodanig echter is in wezen een pleidooi tegen de bewapeningspolitiek en alles wat daarmee samenhangt.

Als lijsttrekker fungeert het lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland, H.J. Lankhorst, behalve juist in het genoemde gewest waar de predikant als zodanig optreedt.

Mogelijk zal aan een en ander niet vreemd zijn, dat juist in Noord-Holland (Amsterdam en de Zaanstreek) het kiezerscorps meer uiterst links georiënteerd is dan elders in den lande en dat Lankhorst zich meermalen scherp heeft uitgesproken tegen een samenwerking met communisten.

Weliswaar is zulks, ofschoon in mindere mate, ook het geval met , doch deze heeft vooral in de Zaanstreek door zijn vredeswerk een zekere bekendheid verworven. Vermoedelijk verwacht de PSP van zijn candidatuur stemmenwinst.

Uit twee ongeveer op hetzelfde tijdstip (eind januari jl.) uitgesproken redevoeringen van vooraanstaande PSP-ers kan blijken, dat de meningen in de PSP over het al dan niet bereid zijn

tot samenwerking met communisten sterk uiteenlopen.

In een propagandabijeenkomst te Wageningen verklaarde Lankhorst, dat de PSP wél met alle pacifistische personen de anti-oorlogsgedachte wil propageren doch niet met communistische verenigingen of de voornamelijk door communisten geleide Nederlandse Vredesraad (NVR).

Ds.   verklaarde daarentegen op een openbare verkiezingsvergadering te Wormerveer: "De PSP is beslist niet communistisch, maar ook niet anti-communistisch. De opzet is samenwerking, geen verdeeldheid". (Opmerking dzz. : is op 24-11-1958 in Amsterdam opgetreden als voorzitter van de openbare vergadering van het - communistisch getinte - "Comité Petitie tegen Raketbases").

Van trotskistische zijde (RCP) zou men kennelijk gaarne zien dat de PSP haar zelfstandig bestaan opgeeft om zodoende de gelederen van de "linkervleugel" van de PvdA te versterken.

Sal Santen, de redacteur van "De Internationale", Nederlands orgaan van de 4e Internationale, betoogt in het februari-nummer daarvan dat, wil de PSP positief blijven bijdragen tot een radicale koers in de socialistische beweging, haar terrein voortaan veeleer in de linkervleugel van de PvdA moet liggen.

Ook in de nummers van 15 januari en 15 februari 1959 van "Socialistisch Perspectief" (het orgaan van het Sociaal Democratisch Centrum van leden van de PvdA, hoofdredacteur het RCP-lid Th. van Tijn) wordt de PSP tot bezinning op de veranderde politieke omstandigheden aangemaand en wordt de noodzakelijkheid van partijeenheden van alle socialisten als een dringende eis gesteld.

Deze pogingen van de kant der trotskisten in Nederland om de PvdA te versterken met "radicalere" elementen, laten zich goed rijmen met de door de "Vierde Internationale" sinds enige jaren gevoerde "intrede-politiek". Daarbij wordt, naast het werk in de eigen partij, aandacht geschonken aan het infiltreren van de massabewegingen in het desbetreffende land. (zie hierover M.O. van februari 1958).

Uit de reacties van de zijde der PSP blijkt echter duidelijk, dat deze niet op de suggesties van dit snipperpartijtje wenst in te gaan. De PSP meent, dat voor haar nog wel degelijk een eigen taak is weggelegd, en wel op het terrein van het defensiebeleid en de buitenlandse politiek.

HOOFDSTUK IV - VREEMDELINGEN.

Tot de taak van de BVD behoort ondermeer: het inwinnen van gegevens omtrent alle personen, die van een staatsgevaarlijke activiteit of neiging daartoe ten opzichte van Nederland of met Nederland bevriende buitenlandse mogendheden blijk geven of hebben gegeven.

Speciaal de vreemdelingen uit landen gelegen achter het zgn. IJzeren Gordijn of van origine uit deze landen hebben de bijzondere aandacht van de BVD.

Volgens de opgave van de Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het Ministerie van Justitie bedroeg het aantal vreemdelingen in ons land afkomstig uit bovengenoemde landen op 1-1-1959:

Hongaren	:	3616;	staatloos	97
Polen	:	3069;	staatloos	119
Tsjechen	:	543;	staatloos	39
Bulgaren	:	31;	-	
Roemenen	:	84;	staatloos	5
Albanezen	:	2;	-	
Russen	:	174;	staatloos	398
Esten	:	-;	staatloos	67
Letten	:	-;	staatloos	82
Lithauers	:	-;	staatloos	26

Deze aantallen hebben uitsluitend betrekking op personen die als vreemdeling of staatloos geregistreerd staan. Een tot Nederlander genaturaliseerde Pool valt derhalve niet onder de vorengenoemde opgave, evenmin als bijvoorbeeld een Sowjet-Russische van origine, gehuwd met een Nederlander.

Voor de BVD kunnen zodanige personen echter ook van belang zijn. Wij komen dan tot de volgende raming:

Hongaren	:	5500;
Polen	:	5000;
Tsjechen	:	1000;
Bulgaren	:	50;
Roemenen	:	150;
Russen	:	2000; (inclusief Letten, Esten en Lithauers)

Aangezien voortaan verschillende in ons land verblijvende vreemdelingengroeperingen in het Maandoverzicht aan een nadere beschouwing zullen worden onderworpen, lijkt het ons nuttig met de Hongaren te beginnen. De laatste jaren hebben zij het meest van zich doen spreken.

De Hongaarse Volksdemocratie wordt in Nederland vertegenwoordigd door: het Hongaarse Gezantschap te 's-Gravenhage (kanselarij Oranjestraat 8 en handelsafdeling Daendelsstraat 20 aldaar).

De bezetting van de kanselarij en de handelsafdeling bestaat uit resp. acht en zes personen.

Aan het personeel van de Hongaarse vertegenwoordiging zijn in ons land geen reisbeperkingen opgelegd.

De Hongaarse vluchtelingen.

In november en december 1956 kwamen met een vijftal transporten - vanuit Oostenrijkse kampen - 3024 Hongaarse vluchtelingen naar Nederland. Van deze vreemdelingen was in politiek en crimineel opzicht weinig of niets bekend. Na hun komst moesten op korte termijn maatregelen worden genomen in het belang van de openbare orde en veiligheid.

Waarschijnlijk zal een groot deel van de Hongaarse vluchtelingen tijdens de revolutiedagen van oktober/november 1956 wel hebben blijk gegeven van een anti-Sowjet-Russische gezindheid. Nochtans zullen de motieven, die hen tot de vlucht hadden doen besluiten, zeer uiteenlopend zijn geweest.

Aannemelijk was, dat bijvoorbeeld ook lieden met een crimineel verleden zich door de vlucht aan strafvoltrekking hadden onttrokken. Eveneens zou het praedicaat vluchteling kunnen worden gebruikt door personen, wier activiteiten een gevaar voor de veiligheid van de Nederlandse staat konden inhouden.

Voorts moest rekening worden gehouden met de omstandigheid dat vrijwel allen sterke communistische invloeden hadden ondergaan.

Teneinde hierin enig inzicht te verkrijgen, werden aan de hand van een in de Nederlandse en Hongaarse taal gestelde vra-

genlijst de Hongaarse vluchtelingen door de Rijks- en lokale recherche aan een summier verhoor onderworpen. Zodoende werd van vrijwel iedere vluchteling een korte levensbeschrijving verkregen.

Aan de hand van deze eigen verklaringen konden de vluchtelingen worden onderverdeeld in de volgende categorieën (gehuwde vrouwen niet inbegrepen):

Leden M.D.P. (Hongaarse communistische partij)	: 72
Leden DISZ (Hongaarse communistische jeugdbeweging)	: 658
Leden van een communistische vakbond	: 301
Ex-leden M.D.P. (d.w.z. degenen die in het tijdvak 1945-1956 gedurende kortere of langere tijd lid waren, maar die door opzegging of roeyement ten tijde van de revolutie geen lid meer waren).	: 24
Ex-DISZ leden (zie toelichting hierboven)	: 45
A.V.H. (Hongaarse inlichtingendienst) in militair verband en wel Groene A.V.H. (grensbewaking)	: 42
A.V.H. (Blauwe, overige diensten)	: 3
Politieke gevangenen (d.w.z. degenen die in het tijdvak 1945-1956 kortere of langere tijd geïnterneerd waren)	
in: Hongarije	: 156
in: USSR (incl. krijgsgevangenen)	: 58
Criminele delinquenten	: 15
Verzetsstrijders tijdens de revolutie,	
gewapenderhand	: 1042
demonstranten	: 104

Ten aanzien van deze indeling dient opgemerkt, dat het aantal leden van de communistische partij in feite groter zal zijn, daar een aantal ondervraagden het vermoedelijk niet wenselijk vond hier het lidmaatschap te vermelden.

In aanmerking dient te worden genomen dat mede in Hongarije voor sommige functies het partijlidmaatschap verplicht is. De in het land van herkomst uitgeoefende drang of dwang van andere aard moest bij de beoordeling mede als een niet te veronachtzamen factor gelden.

Verklaarbaar is het grote aantal DISZ leden omdat juist zeer

veel jeugdige personen gevlucht zijn. Voor hen was het lidmaatschap van de communistische jeugdbeweging onvermijdelijk, wilden zij tenminste in aanmerking komen voor welke voortgezette studie of vakopleiding ook.

Wat betreft de AVH-dienstplichtigen bleek uit de rapporten, dat deze lieden over het algemeen belast waren met taken van ondergeschikte aard, voornamelijk grensbewaking. Zij hadden veelal niets uitstaande met de eigenlijke subversieve werkzaamheden van de AVH.

Het overgrote deel meldde zichzelf bij aankomst in Nederland als dienstplichtige van de AVH.

Het genoemde aantal verzetsstrijders is kennelijk wel geflatteerd, daar de kans op toelating in Nederland en andere westerlijke staten door een verklaring, dat men actief aan het verzet had deelgenomen, groter werd geacht.

Voorzover nagegaan kon worden, repatrieerde inmiddels ongeveer 20% van het oorspronkelijke aantal (3024).

Gebleken is dat heimwee, gebrek aan aanpassingsvermogen, familiebanden en desillusie wel de voornaamste beweegredenen voor terugkeer naar Hongarije zijn geweest.

De bemoeiingen van de Hongaarse Vertegenwoordiging in ons land met hen die wensen terug te keren beperken zich, uiterlijk waarneembaar, tot het doorzenden van hun verzoek en het in gereedheid brengen van de nodige bescheiden. Financiële steun wordt niet verleend.

* * * *

Stakingsoverzicht over februari 1959.

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>
Maadhof's cartonnagefabriek te Winschoten	Storting in bedrijfspensioenfonds per 1-1-'59 van 3% van het weekloon.	NVV bemiddelde	Geen

V
O
L
G
N
O

1.

V
O
L
G
N
O

Begin in vorige maand
De onder de stakingsstreep vermeldde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1.																												

34
15

A G E N D A:

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
20-22 maart 1959	FIR-congres	Wenen	FIR
* 23 maart 1959	12e Congres Sowjet-Russ. vakcentrale	Moskou	WVV
* 29-30 maart 1959	ANJV-cultureel concours en volleybaltournooi	Amsterdam	ANJV
* april 1959	Maand van vrede en vriendschap met de Sow- jet-Unie. Hoofdzakelijk in:	Amsterdam Rotterdam Den Haag	"Ned.-USSR"
* 2-5 april 1959	Zitting Executief Comi- té WVV	Warschau	WVV
* 18-19 april 1959	3e Congres Verenigd Ver- zet	?	"Ver. Verzet"
* 8-13 mei 1959	Buitengewone zitting WVR t.g.v. het 10-jarig be- staan	Stockholm	WVR
* 13-17 mei 1959	Congres Tsjechoslowaaks vakverbond ROH	Praag	WVV
* 25-30 mei 1959	Intern. congres VVI- Chemie	Leipzig	WVV
1-4 juni 1959	1e Intern. Conf. VVI- Handel (in oprichting)	Praag	WVV
14-19 juni 1959	32e Congres CGT	Ivry	CGT
* 15-19 juli 1959	3e Intern. Beroepsconf.	Katowice (Polen)	WVV
26 juli/4 aug. 1959	7e Wereldjeugdfestival	Wenen	WFDJ
* 10-18 aug. 1959	Algemene Vergadering WFDJ	Tsjechoslo- wakije	WFDJ
* september 1959	11e Zitting Algemene Raad van het WVV	Peking	WVV
* september 1959	2e Intern. Beroepsconf. VVI-Overheid	Berlijn	WVV
* oktober 1959	Raadsvergadering IDVF	Praag	IDVF
* 24-28 okt. 1959	3e Intern. Beroepsconf. VVI-Bouwvak	Boedapest	WVV
eind 1959	Nationaal Festival voor vrede en vriendschap	Amsterdam	ANJV

* = nieuw c.q. aangevuld.